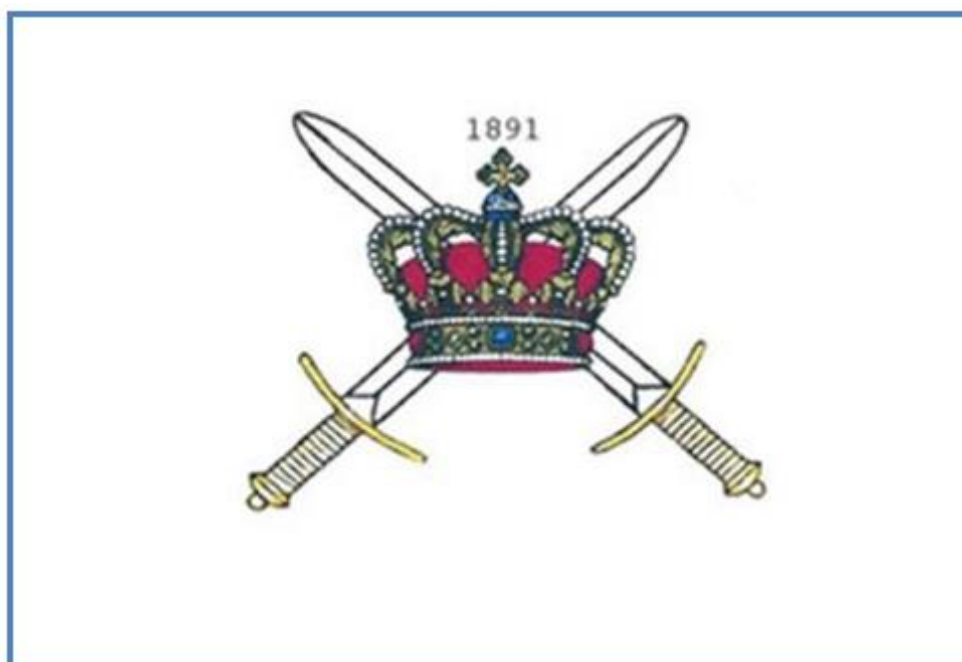

Foreningen af Officerer udenfor aktiv Tjeneste

MEDDELELSER

Nr. 259

JANUAR-FEBRUAR

2025

I foråret besøgte statsminister Mette Frederiksen (S) forsvarsproducenten BAE Systems Hägglunds i Örnsköldsvik, Sverige, som sælger de 115 nye infanterikampkøretøjer til Danmark.

(Illustration: Jessica Gow/TT/Ritzau Scanpix)

Emne INDHOLD	Side
Landsledelse og kontaktpersoner – praktiske oplysninger om MEDDELELSER	2
Formandens jule- og nytårshilsen	3
Meddelelser fra kredsene:	
Københavns Kreds	4
Midt- og Vestsjællands Kreds	26
Fyns Kreds	30
Nordjyske Kreds	32
Epilog og nyttige links	35
Indlevering af artikler og Overblik – FOUAT's kalender	36

FORMANDSKAB

<p>Landsformand: Generalmajor Jens Erik Frandsen Italiensvej 40A, 2300 København S. Mob.: 2124 9884 E-mail: rytfra@hotmail.com</p>	<p>Næstformand: Oberst Erling B. Flebbe Amagerfælledvej 30, st.th., 2300 København S. Mob.: 2078 2624 E-mail: foreningen.fouat@gmail.com</p>
<p>Forretningsfører: Orlogskaptajn Erik Dreyer-Andersen Klosterlunden 33 B, 4700 Næstved. Mob.: 2078 0331 E-mail: erik.dreyer74@gmail.com</p>	<p>Redaktør: Kaptajn Bjarne Skov Jensen Bækmosen 1 A, 2670 Greve Mob.: 4030 8528 E-mail: skovjensen43@outlook.dk</p>

KONTAKTPERSONER M.M.

<p>Web-redaktør: Major Jørgen Houlberg Nielsen E-mail: jorgenhnielsen@gmail.com</p>	<p>Skydeudvalgsformand: Holger Janns Gammelgårdsvej 7 4242 Boeslunde Mob.: 2943 9159 E-mail: h.janns42@gmail.com</p>
<p>FOUAT CVR-nummer: 36681837</p>	<p>Hjemmeside: https://wp.fouat.dk/</p>

OM MEDDELELSER

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsens aktiviteter samt – når pladsen tillader det – at optage indlæg fra medlemmerne.

Tid: MEDDELELSER udgives medio februar, april, juni, august, oktober og december. For indlæg er fristen for indsendelse til redaktionen den 1. i hver udgivelsesmåned.

Bidrag: Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Formandskabets, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse. Input til bladet sendes i Word-format pr. e-mail til redaktionen. Ønskes indlæg illustreret med billeder, bedes oplysning medsendt om, hvem ophavsretten tilhører.

Registrering: ISSN 2445-5091.

FORMANDENS JULE- OG NYTÅRSHILSEN

Jule- og nytårshilsen 2024

Kære medlemmer.

Det er i dag lørdag den 23. november, og det kan da godt være, at der på verdensplan er problemer med klimaet og, at vi har alt for høje temperaturer, men jeg skal da lige love for, at her hvor jeg befinder mig, der har det godt nok været køligt de sidste par dage og ja, sneen ligger pænt i haven selv her i København.

Det ser dejligt ud og sammen med juleudsmykningerne i butikkerne og gaderne og overværelse af en dejlig julekoncert med Anne Linnet i Sankt Pauls Kirke i onsdags, ja så på trods af alle ulykkerne i ikke mindst i Ukraine, i Mellemøsten og med klimaet så sniger julen sig heldigvis så småt ind i vores hverdag, og vi glæder os over og til, at vi igen kan nyde forberedelserne til og fejre selve højtiden med vores familier.

Jeg vil således gerne benytte denne lejlighed til at ønske, at I alle med jeres familier får en glædelig jul og et godt og lykkebringende nytår.

Jeg vil ligeledes gerne benytte lejligheden til at takke alle vores valgte tillidsrepræsentanter i de respektive kredsbestyrelser og landsledelsens medlemmer for det store arbejde, I udfører for, at vi kan leve op til vores formål om at formidle vigtig information og at fremme kammeratlige relationer for og mellem vores medlemmer.

Det nye år, 2025, rummer nye opgaver. Som det er bekendt, fratræder kredsformanden for Københavns Kreds, oberst Erling Flebbe, sit embede i denne kreds og udtræder derfor også som næstformand i FOUAT ved det kommende repræsentantskabsmøde i april 2025. Her fratræder også vores forretningsfører, orlogskaptajn Erik Dreyer Andersen, og for mit eget vedkommende er tiden nu også kommet. Men vi vil alle deltage i sikringen af foreningens fortsatte videreførelse, fordi vi – som en del af vores opgaver - har arbejdet intenst med efterfølgerplanlægningen.

I denne forbindelse går mine tanker til Fyns Kreds, hvis formand, kaptajnløjtnant Lars Falkenberg, afgik ved døden den 12. november i år. Jeg vil gerne udtrykke min anerkendelse af hans mangeårige og store indsats i Fyns Kreds. Æret være hans minde.

Jens Erik Frandsen
Formand

Formand: Oberst Erling B. Flebbe, Amagerfælledvej 30, st. th., 2300 København S. 📞 2078 2624 - ✉️ foreningen.fouat@gmail.com – Tilmelding: [Tilmelding eller melding om forfald sker ved at svare på de opkald, der sendes ud af kredsformanden via Nemtilmeld.dk.fouat.kbh.kreds@gmail.com](mailto:Nemtilmeld.dk.fouat.kbh.kreds@gmail.com)

Logistik: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød 📞 4976 1217 – ✉️: brix.knudsen@mail.dk

Kasserer: Major Bo Haugaard, Østerbrogade 56D, 3. sal, 2100 København Ø.
📞 5015 0390 - ✉️ freefly@godmail.dk

Bank: Reg.nr. 1551 Konto nr. 1127 7322.

Skydeleder: Jens Bartholdy Norrby, ✉️ fouat.kbh.skyd@pew-pew.dk

Dødsfald

Kredsen har modtaget underretning om at

premierløjtnant Peter Ørum

*4. december 1941 - † 17. oktober 2024

er afgang ved døden.

Premierløjtnant Peter Ørum

Venskaber kan føre til mange ting, endda til medlemskab af FOUAT's Københavns Kreds. Peter Ørum og vores kredsmedlem Per Kristian Madsen har været venner gennem flere årtier. De lærte hinanden at kende som unge ingeniørofficerer. Per Kristian talte så varmt om FOUAT, at Peter Ørum i 2017 besluttede sig for at melde sig ind i Københavns Kreds. Dette til trods for at han gennem mange år havde haft bopæl i Illinois i USA. Han havde slået sig ned dér og startet en aktivitet som anlægsgartner. Det skulle vise sig at være en klog beslutning, for hans firma voksede og er i dag et betragteligt foretagende med en stor omsætning og mange ansatte.

Den slags sker ikke af sig selv, men det skete fordi Peter Ørum var et engageret og karismatisk menneske, der sørgede for fremdrift og engagement gennem sit eget fremragende eksempel. Efter et par udvekslinger via e-mail i 2017 meldte han sig ind i Københavns Kreds og skrev: *"I am very pleased to have become a member of this distinguished group, and I hope to be able to participate once in a while when in Denmark."*

Det var ikke sådan, at Peter Ørum ikke kunne tale og skrive dansk, det kunne han godt, men at hans svar var på engelsk, skal ses på baggrund af, at han havde en sekretær til sin hjælp, som var amerikaner. Den store afstand mellem København og Illinois og det forhold, at kredsens aktiviteter mest ligger i den mørke årstid, gjorde, at Peter Ørum aldrig kom til at mødes med øvrige kredsmedlemmer.

Æret være Peter Ørums minde.

Bestyrelsesmøde i FOUAT Københavns Kreds' bestyrelse og generalforsamling

Københavns Kreds afholder **bestyrelsesmøde onsdag den 15. januar 2025**. Hvis du har emner, der bør lægges op til bestyrelsen bedes disse fremsendt til formanden eller et bestyrelsesmedlem ikke senere end den 2. januar 2025 kl. 12.

Generalforsamlingen skal afholdes så betids, at der er mulighed for at indsende emner til dagsordenen for det årlige repræsentantskabsmøde ikke senere end den 15. marts.

Generalforsamling i Københavns Kreds gennemføres derfor **torsdag den 6. februar 2025**.

Standarddagsordenens punkt 5 omfatter jf. foreningens vedtægter "Valg af bestyrelse." Altså skal der gennemføres valg til bestyrelsen. I 2025 er følgende på valg:

Formand Erling Flebbe. Formanden ønsker at trække sig efter 13 år på posten og ønsker ikke genvalg. Som ny formand foreslår bestyrelsen Per Ødemark.

Bestyrelsesmedlem Torben Martinsen – er villig til genvalg.

Bestyrelsesmedlem Peter Tranberg – er villig til genvalg.

Bestyrelsesmedlem Peter Kølby Pedersen - er villig til genvalg.

Bestyrelsesmedlem Per West – ønsker ikke genvalg.

I samme genre. Kredsens revisor gennem mange år, Ove Møller Kristensen, rykker op i landsledelsen og bliver fra foråret 2025 forretningsfører på landsplan. Af den grund opstår der behov for at skaffe en afløser på posten som revisor i Københavns Kreds. Interesserede kan melde sig til undertegnede eller et andet bestyrelsesmedlem.

Kredsmedlemmerne får tilsendt dagsorden for generalforsamlingen direkte via e-mail.

Hvis du har emner til generalforsamlingen, bedes disse sendt til formanden eller et bestyrelsesmedlem ikke senere end den torsdag den 23. januar kl. 12.

Bemærk: Der betales ikke for natmaden efter generalforsamlingen.

Erling Flebbe

Foredragsrække 2025-I

BEMÆRK! Alle vinterens og forårets foredrag er tænkt gennemført i Gl. Varmecentral med efterfølgende natmad i Spisesalen på 1. sal over Kantinen i Nordre Magasin. Men vi må (som nævnt ovenfor) være indstillet på såvel at skulle holde foredrag som at indtage natmaden i Spisesalen på 1. sal i Nordre Magasin.

Kuvertpris for foredrag og natmad er fortsat 180 kr. Hvis man kun ønsker at overvære selve foredraget, skal man betale 30 kr. Alle tilmeldinger til Københavns Kreds' arrangementer bedes foretaget via NemTilmeld. Kredsmedlemmerne vil betids få opkald via NemTilmeld til de enkelte arrangementer.

Tilmelding bedes venligst foretaget i god tid og senest **mandagen forud for mødedagen kl. 10:00.**

Garderoben forefindes ved hovedindgangen til Hestestalden henholdsvis på 1. etage.

Det bemærkes, at alle yderdøre til Kastellet's bygninger er aflåste efter normal arbejdstids ophør, hvorfor medlemmerne – for at få adgang til Nordre Magasin – skal ringe på ved porten på den til formålet opstillede dørklokke.

Bemærk også: Man kan komme ind til foredragene i Kastellet fra Østerport Stations side gennem Norgesporten. Norgesporten er åben for gående og cyklister hver dag fra kl. 06:00 til 20:00 i vinterhalvåret (alle Københavns Kreds foredrag foregår i vinterhalvåret). Udpassage foregår gennem Kongeporten ud mod Esplanaden.

Første foredrag i rækken er allerede **torsdag den 9. januar**. Efter planen skal vi starte med selve foredraget ovre i Gl. Varmecentral. Men som tingene ser ud lige nu (7. december 2024), kan det være tvivlsomt, om vi får lov til at benytte foredragssalen i Varmecentralen. Vi får se. For hvis det ikke lykkes, må vi tage endnu en tur med såvel foredrag som natmad i Spisesalen på 1. sal i Nordre Magasin.

Kommandør Michael Gerhard Landmark (Foto: Forsvaret)

Men ellers er det meningen, at vi skal have fornøjelsen at høre om det nye flådeskibsprogram, som omhandler nybygning af en række større skibe til Søværnet. Det er **kommandør Michael Gerhard Landmark**, som i efteråret 2024 har fået overdraget opgaven at få søsat dette omfattende projekt. Vi ved, at det nyder politisk bevågenhed, mere fordi der blandt politikere næres drømme om at kunne genstarte en betragtelig værftskapacitet i Danmark.

Torsdag den 23. januar 2025 er det lykkedes at få en aftale i stand med **brigadegeneral Anders Berg Olesen**. Han er chef for 1. Brigade. Han har en drabantisk opgave på hænderne med at bygge brigaden op til en tung brigade.

Der har længe været politiske tovtrækkerier om, hvorvidt man kunne sno sig uden om NATO's krav ved at møde med en middeltung brigade. Men nu lyder tonerne, at man stiler efter en tung brigade.

Brigadegeneral Anders Berg Olesen (Foto: Forsvaret)

Den scene, brigadegeneralen er trådt ind på, byder på udfordringer på mange ledder og kanter. Det er jo ikke just sådan at officerer og øvrigt personel står i kø for at komme til. Materiellet lader vente en del på sig, et forhold vi alle har hørt meget om, dels fra chefen for Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse i november 2023, og dels i pressen. Med hensyn til faciliteter til såvel soldaterne som til materiel og udrustning lades der noget tilbage at ønske. Endelig så har personellet en del til gode m.h.t. uddannelse og træning. Det bliver meget interessant at høre, hvad Anders Berg Olesen har at berette.

Foredragsrække 2024-II

Foredrag om valgobservationer i OSCE- og EU-regi

For anden gang i nyere tid havde FOUAT Københavns Kreds tandemforedragsholdere på podiet. Sidste gang det skete, var den 25. november 2021, midt under Corona-epidemien. Da kunne oberst Svend Hjort og major Thomas Møller Kristensen fortælle om F-16 kampflyenes 40 års tjeneste i Flyvevåbnet.

I denne omgang, **torsdag den 9. oktober 2024**, holdt et af kredsens egne medlemmer, **major Lars Hollænder**, sammen med **fhv. medlem af Folketinget, Hanne Severinsen (V)** foredrag om valgobservationer i OSCE og EU-regi. OSCE er den engelske forkortelse for Organization for Security and Co-operation in Europe.

Major Lars Hollænder

*Fhv. medlem af Folketinget (V)
Hanne Severinsen*

Der blev redegjort for, at OSCE er verdens største regionale sikkerhedsorganisation. Der er ikke mindre end 57 lande tilknyttet. Den spænder fra USA og Canada over det meste af Europa til langt ind i Centralasien. Organisationen beskæftiger sig primært med konfliktforebyggelse, krisestyring og post-konflikthåndtering. OSCE fokuserer på en lang række områder som f.eks. våbenkontrol, tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger, menneskerettigheder, nationale minoriteter samt terrorisme og sidst, men ikke mindst, valgobservationer.

Lars Hollænder forklarede, at han og Hanne Severinsen begge tilhører en gruppe af personer, der er tilknyttet en organisation under Udenrigsministeriet (UM), som hedder "Udsendelsesfacilitet for Fred og Demokrati, forkortet "UFD". Organisationen er startet op umiddelbart efter Sovjetunionens sammenbrud, og har til formål at bidrage til

demokrati og stabilitet i skrøbelige stater. Organisationen er over tid blevet reorganiseret og omdøbt, men har nu siden 2023 haft sin nuværende betegnelse.

UFD er sammensat af en gruppe af danske eksperter, hvis opgave det er, med ganske kort varsel, at blive udsendt til valgbehandlinger verden over. Alle gruppens opgaver handler om at overvåge valgbehandlinger og rapportere om disse. For OSCE's vedkommende er der alene tale om overvågning af valg i OSCE-lande. For EU's vedkommende kan der være tale om, at man overvåger valgbehandlinger i OSCE-lande eller andre lande. UFD'ere vil typisk, ud over at være valgekspert eller personer med ekspertise inden for krisestyring, være specialister i jura, grænsekontrol, logistik, sikkerhed, administration, politiarbejde osv. Eksperterne forventes med kort varsel at kunne tage ud på internationale opgaver. Det være sig krisestyrings-, monitorerings- eller valgobservationsmissioner.

Overvågningen sker i de enkelte lande, hvor der afholdes parlamentsvalg. Afrapportering sker til OSCE eller EU alt afhængig af, hvilken organisation man er udsendt fra, samt til UM og respektive landes parlamenter.

Ud over sin "medbragte" ekspertise skal den enkelte UFD'er løbende gennemgå uddannelse og vedligeholdelse af samme. Der er tale om årlige genoptræningskurser, som ud over det rent faglige omkring valgbehandlinger omfatter lægeundersøgelse, vaccinationer, tjek af personens rent fysiske habitus. Kurserne kan endda omfatte deltagelse i fingerede gidseltagninger, hvor UFD'eren skal agere gidsel. Lars Hollænder gav udtryk for, at netop dette sidste kunne være en psykisk meget stærk oplevelse.

Alle aktiviteter inden for valgobservationsarbejdet foregår på engelsk. Lars Hollænder forklarede at man som UFD'er kan blive udsendt som noget, der i almindelige termer kan kaldes et forkommando. I UFD-regi kaldes de langtidsobservatører, en opgave Lars Hollænder har varetaget 2 gange. De bliver udsendt to ad gangen fra to forskellige lande og er i det land, hvor valgbehandlingen foregår, fra 4 uger op til 3 måneder. Deres opgaver er mangeartede. De skal skabe kontakt til værtslandets myndigheder og skal på stedet danne sig en egen opfattelse af stedets politiske klima. De skal holde møder med lokale myndigheder, de lokale medier og det civile samfund. Endelig så koordinerer de korttidsobservatørernes arbejde på de poster, hvortil de bliver udsendt, hvilket ofte er meget fjernt beliggende steder

Andre UFD'ere udsendes i kortere perioder tidsmæssigt snævert omkring selve valgdagen. Det er i den funktion, Lars Hollænder har været udsendt fleste gange. Den aktivitet benævnes korttidsobservatører. Observatørerne er i landet, hvor valgbehandlingen foregår, fra 4 dage før valgdagen til nogle dage efter. Indledende modtager de en omfattende briefing, hvorefter de rejser videre til det område, hvor de skal overvåge valghandlingerne. Korttidsobservatørerne udsendes to og to med hver sin nationalitet. De

ledsages af en tolk og en chauffør. Rejsen fra landets hovedstad til de lokale valgsteder kan være langvarig og krævende. Lars Hollænder viste et kort over Nordmakedonien, hvor han havde været, og hvor afstande fra A til B ikke ser uoverkommelige ud, men når der er forskel mellem kort og terræn, så er det altid terrænet, der vinder. Sagen er, at en kort afstand i fugleflugt kan være endog meget lang og med store højdeforskelle. Når man bliver udsendt ved man ikke i forvejen, hvordan vejret er. Så man må i sin bagage medbringe påklædning, som dækker alt fra arktiske til (næsten) tropiske forhold. Lars Hollænder forklarede, at han altid havde oplevet, at man ude på valgstederne havde været meget glade for observatørernes besøg. Han er altid blevet modtaget med stor gæstfrihed og venlighed. De lokale har i alle tilfælde været meget stolte af deres lokale traditioner og skikke, som man med iver har demonstreret for observatørerne. Lars Hollænder har rundt omkring i verden i den forbindelse hilst på mange guvernører, borgmestre og andre honoratiores. Når valget er skudt i gang, bevæger korttidsholdene sig rundt og besøger op til 12 valgsteder. Der overvåger de valghandlingernes gennemførelse, lige fra kontrollen med om de valgurner, der tages i brug, er egnede, og om de er tomme for stemmesedler, helt frem til dagens valgaflutning. Når man når dertil, overværer man stemmeoptællingen, og ser til, at den foregår korrekt. Derefter indsamler man objektive data og indrapporterer disse. Lars Hollænder forklarede, at han i de år, han har været medlem af UFD, har han været udsendt som korttidsobservatør til Armenien, Bulgarien, Georgien, Kasakhstan, Kirgisistan, Makedonien, Mongoliet, Rusland, Ukraine, Ungarn og Usbekistan.

Korttidsobservatørerne runder deres observationsopgave af med en debriefing i UM samt video-link debriefing til OSCE-hovedkvarteret i Wien.

Hanne Severinsen forklarede, at UFD's arbejde betales af staten i og med, at det er sat på finansloven. Forstået på den måde, at UM posterer alt som ulandshjælp, hvis det kan komme ind under reglerne for, hvad der kan tælles med som ulandsbistand. Dvs. at en del af UFD's missioner tælles med i dansk ulandsbistand, forudsat det pågældende land er et "fattigt" land. Men UFD sender også i særlige situationer valgobservatører til et land som Ungarn. I et sådant tilfælde tages pengene fra "freds- og stabilitetsrammen."

Hanne Severinsen lod kredsmedlemmerne forstå, at idéen om "one man one vote" er en idealistisk tankegang, grænsende til det utopiske. Hun gennemgik rent faktuelle oplysninger om nogle af valgsystemerne i et par af de lande, som er med i OSCE. Det fremgik af hendes redegørelse, at valgsystemerne netop er langt fra demokratiske. Selv det danske system kan ikke til fulde stå model til en kritisk gennemgang, fordi der er nogle indbyggede skævheder.

Det amerikanske system, som er meget interessant p.t. på grund af det forestående præsidentvalg, er efter Hanne Severinsen meget udemokratisk. Det forhold at

vinderen i en stat (ud over Nebraska og Maine) får alle valgmændenes stemmer betyder, at den tabende part i præsidentvalget godt på landsplan kan have fået flest stemmer og alligevel tabe valget. M.h.t. valget til Senatet, hvor hver stat vælger 2 senatorer, er skævhederne særligt grelle. En stat som Californien har med sine ca. 39 millioner indbyggere 2 senatorer. Til sammenligning sidder de 23 mindste stater — fra Wyoming til Connecticut med en samlet befolkning på 42 millioner indbyggere — på hele 46 pladser i senatet. Hanne Severinsen forklarede, at der i det amerikanske valgsystem er flere muligheder for at bære sig "konstruktivt" ad. Bl.a. er der mulighed for at rykke om på tilhørsforholdene for enkelte valgsteder, så valgkredsen bliver skåret til således, at den bliver til fordel for demokraterne eller republikanerne, alt efter hvem der trækker i trådene. Denne kreative metode kaldes gerrymandering.

Den engelske valgmetode med flertalsvalg i enkeltmandskredse kan udmønte sig i helt uforståelige valgresultater. Som eksempel forklarede Hanne Severinsen, at man ved valget i 2019 havde haft en stemmefordeling med 32,1% til Labour, som fik 202 parlamentsmedlemmer, mens de Konservative med 43,6% af stemmerne fik 365 pladser i Parlamentet. Ved valget i 2024 derimod fik Labour med 33,7 % af stemmerne hele 411 mandater, mens de Konservative med 23,7% af stemmerne fik 121 pladser i parlamentet. Man skal være englænder for at kunne se det demokratiske i det system.

Hanne Severinsen gennemgik også kort det nyligt afholdte franske senatsvalg, hvor man fra første til anden valgrunde havde været i stand til at lave alliancer, som gjorde, at vinderne i første runde blev fejlet til side i anden runde.

Der findes i realiteten ikke noget valgsystem, som er helt demokratisk, sagde Hanne Severinsen. Dog mente et af kredsmedlemmerne at kunne tilføje, at vedkommende havde oplevet et valg i Congo, hvor alle vælgere under valghandlingen blev registreret elektronisk, og hver især ved stemmeafgivningen afgav sit fingeraftryk. Efter vedkommendes opfattelse, burde netop det system kunne kaldes demokratisk.

Der var 34 kredsmedlemmer mødt frem. De fik en super fin indføring i, hvad valgobservation er for en aktivitet. De fremmødte var meget spørgelystne. Alle spørgsmålene blev besvaret på bedste vis. Mange kredsmedlemmer kunne gå fra foredraget med en forvisning om, at man nu havde erhvervet en smule indsigt i, hvad der rører sig omkring det med at monitere valghandlingerne i Danmark og i landene omkring os.

Erling Flebbe

Foredrag om brændpunkterne i Afrika

Torsdag den 24. oktober fik FOUAT Københavns Kreds lejlighed til at høre **lektor Thomas Mandrup fra Forsvarsakademiet**. Han foredrog om brændpunkterne i Afrika og en mulig afsmitning fra disse på Europas sikkerhed.

Thomas Mandrups baggrund har en ph.d. i Statskundskab og er forsker samt rådgiver i sikkerhedspolitik og konflikthåndtering med fokus på Afrika. Derudover forsker han i et projekt om brugen af magt i afrikansk ledede militæroperationer mod Islamisk Stat og i et projekt om stabiliseringsoperationer med fokus på Sahel¹, Chad Søen, Mozambique, Den Demokratiske Republik Congo og Somalia.

Lektor Thomas Mandrup

Han er derudover ved at færdiggøre en afhandling om det sydafrikanske forsvar. For nylig har han arbejdet på to undersøgelser om politiets rolle i FN-missioner. Han har arbejdet på en case om Mali og en om den Afrikanske Unions rolle i og støtte til The Multinational Joint Task Force (MNJTF), som er en kombineret multinational enhed, der hovedsageligt består af militære enheder fra Benin, Cameroun, Chad, Niger og Nigeria. MNJTF's hovedopgave er at bringe Boko Harams ugeringer til ophør – mere om det senere i referatet.

Han har derudover erfaring med ledelse og gennemførelse af komplekse feltarbejder og internationale forskningsprojekter, samt militær uddannelse i Afrika. Thomas Mandrup er tillige lektor ved Stellenbosch Universitetet i byen Stellenbosch, beliggende små 20 km øst for Kapstaden i Sydafrika. Han var med til at starte og er fortsat

¹ Sahel er et landområde, egentlig et bælte, der strækker sig øst-vest hen over det afrikanske kontinent fra Afrikas Horn i øst til den sydlige kant af Mauritanien i vest. Det er 7.500 km i udstrækning, og i nord-sydlig retning er det mellem 150 og 800 km bredt. Mange af de stater, der er beliggende i Sahel, hører til verdens fattigste lande.

tilknyttet forskningscentret, the Security Institute for Governance and Leadership in Africa (SIGLA) ved Stellenbosch Universitetet. Han har også været rådgiver for De forenede Nationer (FN) og Forsvarskommandoen (FKO) om Kenya.

Thomas Mandrup forklarede, at mange af de utallige konflikter, afrikanerne slås med i dag, tager udspring i Berlinkonferencen i 1884-85. Det var en konference arrangeret af de europæiske stormagter, hvor man enedes om at dele Afrika imellem sig. I formandsstolen sad den belgiske kong Leopold II, som gjorde sig til enejer af Fristaten Congo. Da konferencen blev gennemført, havde man kun meget rudimentære kort, og i hvert fald slet ikke retvisende kort over det afrikanske kontinent. Det betød, at alle de territorietildelinger og grænsedragninger, der blev et udkomme af konferencen, kom til at betyde splittelse af befolkninger, fordi der ikke blev skelet til de stedlige afrikaneres etnicitet. Berlinkonferencen har på den måde været lige så problemfyldt for afrikanerne, som den senere Sykes-Picot aftale fra 1916 blev for befolkningerne i Mellemøsten.

Det afrikanske kontinent

Infrastrukturen i Afrika var førhen beregnet til alene at tjene det formål at hente råvarer ud af Afrika til Europa. Den var derfor ikke et egnet instrument til at knytte Afrika sammen.

De vestlige lande er i afrikanernes optik falsknere i og med, at europæerne ikke har leveret alle de mange projekter, man over tid har lovet dem eller stillet i udsigt. Frankrig har i alle de frankofone lande i Afrika – efter afrikanernes opfattelse – stort set kun sørget for, at franske firmaer kunne rykke ind, tjene gode penge og ikke så meget andet. Desværre for Danmark er vi i mange forhold slået i hartkorn med Frankrig og bliver derfor holdt i strakt arm af mange af de afrikanske lande, hvor vi forsøger at yde udviklingshjælp. Hertil kommer, at FN efter Thomas Mandrups opfattelse ikke længere spiller nogen betydende rolle i Afrika. Det samme gælder Verdensbanken og Den internationale Valutafond.

Foredragsholderen erindrede om, at BRIKS-landene² repræsenterer 46 % af verdens befolkning.

Det er tankevækkende, at Kina i dag sidder på 75% af al litiumproduktionen i Afrika. Det er et problem for den øvrige verden i og med, at litium indgår i de fleste produktioner af batterier.

Der er mange områder i Afrika, hvor der hersker nød, hvor der er kriser, og hvor statslederne er stressede, og der er lande, mellem hvilke der er konflikter. Eksempelvis er det sådan, at landbrugere og kvægavlere i Darfur-provinsen i det vestlige Sudan bekriger hinanden uafsladligt. Grunden er, at kvægavlerne er nomader og trækker gennem landbrugernes dyrkede områder flere gange om året. Begge parter bliver mere og mere presset pga. klimaet og de manglende vandressourcer.

Staten Etiopien er på kant med Egypten. Grunden er, at etiopierne om føje tid vil komme til at dræne Nilen³ for en del af den vandtilførsel, egypterne normalt kunne regne med. Sagen er, at Etiopien er i færd med at bygge en meget stor dæmning, som angiveligt vil kunne reducere Nilens nordgående vandtilførsel med 10%. Egypterne har sagt, at de vil bekrige de lande, som tager noget af deres livsvigtige vandforsyning.

Det blev nævnt, at både Sudan og Sydsudan har olieproduktion, fra hver sin ende af samme oliefelt. Olien er af forholdsvis ringe kvalitet og udgør som sådan ikke nogen afgørende indtægtskilde for landene, men der er strid om, hvem der har ret til hvilke dele af undergrunden.

Foredragsholderen forklarede, at konflikten i Ukraine også spilles ud i Afrika, bl.a. i Den Centralafrikanske Republik. Et eksempel var, at man for ikke så længe siden med

² BRIKS-landene er en international samarbejdsgruppe. BRIKS står for de fem lande Brasilien, Rusland, Indien, Kina og Sydafrika.

³ Etiopien har siden 2011 været i gang med at opføre en stor dæmning i Guba på Nilen. Egypten frygter, at det vil ramme deres vandforsyning.

britisk militær hjælp havde udslettet en hel russisk enhed (Wagner lejesoldater). Det blev et politisk selvmål, fordi Wagner gruppen tidligere havde været en stabiliserende faktor i landet. Wagner holdt nemlig ro og orden, hvilket indbyggerne kunne mærke, fordi de var fri for de oprørske gruppers hærgen. Men med det britiske indgreb og russerne sat ud af spillet, vendte oprørerne tilbage. Af den grund så befolkning og politikere derfor hellere, at russerne var på banen end europæere, fordi sidstnævnte reelt ikke holdt rebellerne i ave. Man fæstede med andre ord større lid til russerne end til briterne og andre europæere. Og derved blev det.

I Nigeria har man problemer med at få bugt med den islamitiske oprørsgruppe Boko Haram. Gruppen er en muslimsk oprørsgruppe, som bliver finansieret ved kidnapninger og lignende, men også ved støtte fra hovedsageligt venligtsindede islamiske stater og andre militante grupper (læs: Wagner), narkohandel og smugleri. Nigeria har store problemer med at holde Boko Haram stangen, mest fordi de ud over at modtage ovennævnte støtte er i stand til at leve af landet.

En af FN sponsoreret mission i Mali led en krank skæbne, fordi Frankrig blev smidt på porten og dermed også tropper fra det danske Forsvar. Tomrummet har russerne fyldt ud. Mali er et sekulært samfund oplyste Thomas Mandrup. Om end Frankrig ikke længere er repræsenteret i landet, betyder det ikke, at EU også er udvist. EU søger ved sin tilstedeværelse at påvirke situationen mhp. at styrke forholdene EU og Mali imellem, men også for at fremme demokratiske tilstande. Det er her russerne tager stik hjem, fordi de nedkæmper oprørsgrupper uden at stille betingelser til gengæld. Spørgsmålet set fra Malis side er, om EU er til stede i landet for Malis skyld eller for EU's skyld. Landets leder, juntalederen oberst Goïta siger, at han er midlertidig præsident, og at han bliver ved magten, indtil der er ryddet op i moradset.

Også staten Niger har rettet blikket mod russerne for at få hjælp til at dæmme op mod islamistiske oprørsgrupper.

I Congo har der uafsladeligt hersket borgerkrigs-lignende tilstande, eller landet har været i regulær krig siden 1996. Der har været gjort mange forsøg på at få ro på og finde varige løsninger på problemerne, især i det østlige Congo, i Kivu provinsen, hvor der er store problemer med internt fordrevne, og der er ikke mindre end 100 aktive militsgrupper. Det blev nævnt, at Rwanda, en nabostat til det østlige Congo, ikke har mindre end 4.800 soldater inde i nævnte område. Deres opgave er åbent erklæret at hjælpe med at vælte den siddende regering i Congo. Problemerne desangående nyder ingen opmærksomhed i Europa, og dermed heller ikke i Danmark.

I Libyen finder man i dag ca. 25.000 kontraktansatte soldater, hvoraf størsteparten er russere, som holder til i den østlige del af landet. Tyrkiet støtter den FN-støttede regering i den vestlige del af Libyen.

Kina spiller en meget stor rolle i Afrika. Kineserne har bygget havne og jernbaner overalt på kontinentet. Hvor jernbanerne og vejene førhen – som nævnt ovenfor – var til for at understøtte råvareeksport, bliver den slags infrastruktur nu bygget for at styrke intern samhandel og samfærdsel på kontinentet. Havnen i Mombasa, der har kostet mange milliarder, er eksempelvis finansieret af Kina.

Hvor kineserne tidligere udelukkende var på banen med infrastrukturelle projekter, ser man nu, at de også har at gøre med militær træning af de afrikanske staters eget militær. Det er her værd at bemærke, at Thomas Mandrup kom med den noget overraskende udtalelse, at det afrikanske kontinent er undermilitariseret, forstået på den måde, at de afrikanske lande ikke har tilstrækkeligt med militære styrker til at sikre deres egne territorier.

Hvad er det, de mange fraktioner i Afrika kæmper om, kan man spørge? Det er der ikke noget entydigt svar på, sagde Thomas Mandrup. Nogle steder er det rigdom, altså adgang til olieforekomster eller minedrift. Andre steder kan det være landområder eller adgang til drikkevand eller vand til planteavl. Andre steder kan etnicitet spille en vigtig rolle. Og ovenikøbet er det sådan, at disse interesser fra sted til sted skifter over tid. Afrikanerne er trætte af FN. De ser sig ikke repræsenteret ordentligt og fair i organisationen. De kræver nu at blive hørt og få den plads i organisationens organer, som de føler sig berettigede til.

De afrikanske lande er gennem korrumpere over en kam. Hvad værre er, sagde Thomas Mandrup, det ser ud til at være uden ende. Specielt eliterne i de enkelte lande ligger lunt i svinget i de sager. Men der er håb forude, mente foredragsholderen, for enkelte steder ønsker man at rydde op i de tilstande. Der er set eksempler på, at dommere er blevet afsat pga. korrruption. Thomas Mandrup pegede på, at for at være korrump skal der være nogen, som ønsker at korrumpere dig.

Man kan så spørge, om det er noget rod, det hele? Dertil svarede foredragsholderen, det det ikke er tilfældet. Et land som Mozambique går for at være et forholdsvis velfungerende land ifølge Thomas Mandrup. Og ifølge ham er Ghana er et af de mest velfungerende demokratier i Afrika, på trods af de udfordringer selv Ghana har. Det samme gælder i øvrigt Sydafrika.

EU er stadig en meget vigtig handelspartner for Afrika. For EU's vedkommende er man nu ved at ændre retning, hvad angår hjælp til Afrika. I stedet for at poste penge og andet i Afrika, ønsker man fremover at investere i Afrika, men med afrikanske lande eller selskaber som partner. Det betyder, at hvis et projekt kuldsejler, kommer EU til at tabe penge, men det gør den afrikanske modpart også og vice versa, hvis det går godt. Den fremgangsmåde skulle medføre et større engagement for de afrikanske parters side, mener man.

Foredragsholderen forklarede, at "brain drain" er et voldsomt problem for hele det afrikanske kontinent. Mange unge afrikanere bliver uddannet på højt niveau på anerkendte afrikanske læresteder og i udlandet. For mange veluddannede unge gælder, at så snart de har deres diplom i hånden, søger de ud i verden, hvor deres uddannelse bliver anerkendt og værdsat. De ønsker hver især at skabe sig en bedre tilværelse end, hvad de har udsigt til at kunne skabe sig, hvis de blev boende og arbejdede i Afrika. Afrikanerne søger ikke kun til Europa og USA og andre vestlige lande. Mange af de dygtige unge afrikanere kan have erhvervet deres højere uddannelse gennem legater i Rusland og Kina, og kan have studeret de steder. Som følge deraf er der mange, der vælger at slå sig ned dér. Der var fuld turbo på Thomas Mandrups foredrag. Et referat, som dette dækker ikke tilnærmelsesvis alle de problemområder, han var inde på og redegjorde for.

Der var rigtig mange spørgsmål fra de 38 kredsmedlemmer, som var mødt op for at få et indblik i, hvad det er, der rører sig på superkontinentet Afrika. De blev alle besvaret på bedste vis. Det var en fin aften for Københavns Kreds.

Torsdag den 7. november foretog **generalmajor Anders Mærkedahl Pedersen**, der er chef for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES), for FOUAT Københavns Kreds om de problemer, styrelsen har på hænderne og om hvordan man håndterer dem, og noget om, hvilke opgaver, der står for lige nu og i årene fremover.

Generalmajor Anders Mærkedahl Pedersen

Der blev lagt ud med et kort rids over tjenestens udvikling gennem de senere år. Forløberen var Forsvarets Bygningstjeneste (FBT), som blev dannet i 1950'erne, og som varetog forsvarrets byggerier, bygninger, faciliteter og anlæg frem til 2007. På dette tidspunkt blev tjenesten omstruktureret til Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (FBE), hvor den blev lagt sammen med de etablissemmentsdriftselementer, der lå i værnene. I samme ombæring blev det daværende Forsvarets Materieltjeneste (FMT) oprettet med sammentrækning af de tre værns materielkommandoer.

Hovedsædet for FBE blev placeret i Hjørring. Ved FMT var det forhåbningen, at personellet ved Hærens Materielkommando (HMAK) i Hjørring ville flytte med til Ballerup, og FBE håbede på, at folk fra FBT ville flytte med til Hjørring. Men den ombytning af kompetente medarbejdere skete kun i ringe grad. Det betød, at de tidligere HMAK-medarbejdere blev hovedstammen i den nye stab hos FBE i Hjørring. I hovedkvarteret i Hjørring er der i dag ca. 350 medarbejdere. Deres opgave er at lede og koordinere de arbejder, der foregår på de underliggende etablissemmenter (f.eks. kaserner, flyvestationer og flådestationer). Det er nemlig FES' personel de steder, der står for den egentlige drift af Forsvarets faciliteter. De driver kantiner, slår græs, skovler sne, gør rent og sørger for alle de andre praktiske opgaver, der skal løses, for at tjenestestederne fungerer til brugernes fulde tilfredshed. En del af disse opgaver er udliciterede.

Med oprettelsen af de syv styrelser under Forsvarsministeriet i 2014 undergik FBE en ny reorganisering og kom nu til at hedde Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES).

Generalmajor Mærkedahl Pedersen omtalte den megen mediebevågenhed og følgevirkningerne af en svindelsag i FES i 2019. Svindlen kunne lade sig gøre, fordi få medarbejdere i FES kunne styre økonomiske dispositioner uden en overordnet kontrol, og at nogle leverandører understøttede, at svindlen kunne gennemføres. I forlængelse af svindelsagen blev alle indkøb gennemgået, og der var ikke flere svindelsager end den, der netop nu er afgjort. Følgerne af hændelsen har været meget mærkbare ikke kun i FES, men overalt i Forsvaret, forklarede foredragsholderen. Alle handler mellem Forsvaret og leverandører blev fra da af underkastet et meget ressourcekrævende kontrolregime.

I 2018 blev et politisk ønske om udlicitering af nær sagt alle Forsvarets serviceområder realiseret. Der blev indgået en seksårige aftale mellem Forsvaret og den civile serviceorganisation, der hedder ISS. Aftalen skulle gælde for 6 år med mulighed for forlængelse. Aftalen startede den 1. februar 2018. For personalets vedkommende, altså de, der arbejdede på omhandlede felter i Forsvaret, var der for de flestes vedkommende tale om, at de blev virksomhedsoverført. Nogle forblev i Forsvarets regi og skulle fra da af arbejde side om side med ISS-personalet. Det viste sig, at man især for ISS' vedkommende, men også for Forsvarets vedkommende ikke tilnærmelsesvis kom i nærheden af det provenu, man havde regnet med, at ordningen ville kaste af sig. Arrangementet afstedkom

mange protester og ytringer om utilfredshed fra Forsvarets personel og tjenestestederne rundt omkring i landet. I realiteten var ordningen, efterhånden som den blev rullet ud, hverken tilfredsstillende for ISS eller Forsvaret. Enden på historien blev, at ISS ønskede at komme ud af kontrakten; det skete i 2022. Det har for ansatte i Forsvaret betydet, at man i store træk er vendt tilbage til forholdene, som de var før i tiden, altså en ny personaleoverførsel, men den modsatte vej.

Selvom man fra politisk hold var overbevist om, at Europa efter Berlinmurens fald ville udvikle sig til et fredeligt sted for borgerne at leve i, er man nu efter næsten 35 år nået frem til, at den antagelse ikke helt holder stik. For det danske Forsvar og for mange andre europæiske væbnede styrker indenfor så vel som udenfor NATO er der over omhandlede periode sket såvel personel- som materielnedskæring. Politikerne i Europa var kisteglade for udviklingen og så for sig en fremtid med ”aldrig mere krig i Europa.” Man nedskar militære styrker overalt og kaldte nedskæringerne for fredsdividende.

Generalmajor Anders Mærkedahl Pedersen erindrede om, at nedskæringerne på bevillinger til Forsvaret for en tid er skubbet til side. Dansk politik er nu, at Forsvaret skal styrkes. Det betyder, at man skal skaffe nyt materiel, nyt udstyr, tilvejebringe nye soldater og officerer. En stor del af materiellet skal gerne under tag for ikke at gå til grunde. Soldaterne skal indkvarteres. Og med det billede, der tegnes fra politisk hold, kommer der ikke kun flere værnepligtige, men de skal være i tjeneste i længere tid end efter den hidtidige ordning. I nogle tilfælde vil man med held kunne modernisere eksisterende bygninger, men i andre tilfælde er man nødt til at bygge nyt. I nogle tilfælde er det lykkedes at købe afhændede kaserne tilbage til Forsvaret. Idéen er at gøre dem egnede til Forsvarets nuværende behov.

I FES sidder man ikke på hænderne og venter på, at ting skal ske. Generalmajor Mærkedahl berettede om, at man sidste efterår havde afleveret et stort garagebyggeri med tilhørende mandskabsfaciliteter til Artilleriregimentet i Oksbøl. Man havde også på samme tid afleveret det byggeri, der vedrører hovedkvarteret for Danmarks nye F-35 fly ved Fighter Wing Skrydstrup. F-35 Campus, som det kaldes, er et af Forsvarets største og mest moderne byggerier nogensinde.

Foredragsholderen forklarede, at der omkring det efterslæb, som Forsvaret har døjet med de senere år, er der igangsat en proces, der benævnes Genopbygning af Forsvarets fundament (GAFF).

Generalmajoren forklarede, at de mange og store investeringer, som Forsvaret skal i gang med i de kommende år, ligger i kølvandet på Rigsrevisionens beretning vedrørende økonomistyringen i sidste forligsperiode. Beretningen var meget kritisk, og den kritik har medført, at der i det nye forlig er introduceret en betydelig styringsmekanisme, som skal sikre, at Forsvaret leverer på de tids- og leveranceplaner, der er aftalt. Det er i sagens natur et tungt system, men det er nødvendigt med så mange bevægelige dele i de mange aftaler, der tilsammen skaber forsvarsforliget.

Generalmajor Anders Mærkedahl Pedersen var meget åbenhjertig, og havde rigtig meget at berette om i sit foredrag. Man fornemmede, at han gennem sine 4 år som chef for FES har været igennem en meget turbulent tid. Med et referat, som dette er det ikke muligt at komme rundt om og informere om alle de aspekter, foredragsholderen var inde på og gjorde fyldestgørende rede for.

Der var en del af Københavns Kreds medlemmer, som tidligere har haft deres tjenstlige gang med relation til bygninger og faciliteter. Det betød, at der fra de 33 fremmødte medlemmer kom rigtigt mange relevante spørgsmål. De blev alle besvaret på bedste vis.

Det var en meget informativ aften for Københavns Kreds. Tak til generalmajoren.

Lidt om Stiftelsesfesten 2024

Torsdag den 5. december 2024 holdt Københavns Kreds den traditionelle Stiftelsesfest i Kastellet. Det var i 2024 ikke mindre end 133 år siden, at løjtnant i Rytteriets Forstærkning, Christian Pedersen Dan, den 9. december 1891 kunne bekendtgøre, at FOUAT var dannet med ham selv som forretningsfører på landsplan.

Kranselægning ved oberst Erling Flebbe

På Kastellet lagde Københavns Kreds torsdag den 5. december 2024 kl. 12 ud med at lægge krans ved Monument over Danmarks Internationale Indsats efter 1948. Derefter gik de fremmødte over til Nordre Magasin, hvor der var dækket nydeligt op til spising af gule ærter. Der var tilmeldt 32 medlemmer, hvoraf 31 mødte op.

Ærterne var rigtig fint tillavede og velsmagende. Efter ærterne var der æbleskiver med solbærrom, og eftermiddagen sluttedes af med kaffe avec i Hjørnestuen og i Kommandantstuen.

Under middagen blev der fortalt vittigheder og anekdoter, og Leif Christensens hyldestsang til foreningens pris blev afsunget. Der var endda tale om genbrug af sangeksemplarer fra 2019. Nede på gaden mellem Svanestok og Nordre Magasin samt langs med kirkepladsen i Kastellet kom der lyd fra hestes hove med trampen hen over de toppede brosten. Det var Gardehusarerne, der var på spil. De gennemførte generalprøve på modtagelsen af den egyptiske præsident Abdel Fatah al-Sisi, der skulle aflægge statsbesøg i Danmark den 6. og 7. december.

Nye medlemmer

Reno Månsson er nyt medlem af Københavns Kreds. Han har altid været sikkerhedspolitisk interesseret – og har tidligt følt et ansvar for at skulle forsvare Danmark, og det han tror på.

Reno Månsson (Privatfoto)

Han meldte sig som 17-årig ind i Hjemmeværnet (det år han fyldte 18) – og fortsatte dér, indtil han blev indkaldt som værnepligtig ved Kronens Artilleriregiment på Sjælsmark i 1985.

Ud af Forsvaret og ind igen til et ophold på hold 48 i United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP). Ud af Forsvaret igen – fortsat i Hjemmeværnet – og så et smut til Irak i United Nations Guards Contingent in Iraq (UNGCI) i 1991-92.

Hjemme igen efter Irak søgte han ind på Kadetaspirantuddannelsen – og blev optaget på Sergentskolen Fyn (SGF) på Odense Kaserne i 1992-93. Derefter tjeneste som sergent hos Den Kongelige Livgarde – og direkte derfra til Frederiksberg slot som Kadet.

Reno Månsson blev udnævnt i 1996 – startede som fast kadre i Hjemmeværnsdistrikt 69 i Jonstruplejren – og søgte efterfølgende videre til Ingeniørregimentet i Farum, hvor han gjorde tjeneste, indtil denne lukkede, hvorefter han flyttede til Skive.

Reno Månsson har været i Reserven siden da – og nu i Reserven i Hjemmeværnet.

Major (R) Jens Bisgaard-Frantzen er indtrådt som nyt medlem af FOUAT, Københavns Kreds.

Major (R) Jens Bisgaard-Frantzen (Privatfoto)

Han blev indkaldt til Sergentskolen i Sønderborg i 1979 og uddannet på Studenterholdet. Udnævnt til sergent i maj 1980 med efterfølgende geledtjeneste ved Sjællandske Livregiments Uddannelsesbataljon. Løjtnantsskolen 1980/81 og herefter udnævnt til sekondløjtnant med tjeneste ved Sjællandske Livregiment. Skiftende tjeneste som officer af reserven ved regimentet, som efterretningsofficer, næstkommanderende og kompagnichef, efterretningsofficer ved 2. Sjællandske Brigade og derefter kompagnichef

ved 1. bataljon af Prinsens Livregiment. Efter nedskæringen af mobiliseringsstyrken ophørte hans rådighedstjeneste i 2002.

Hans civile løbebane har været koncentreret om finansverdenen i København og London. Han etablerede egen virksomhed i 2010, hvor der i dag er 20 ansatte på kontorer i København og Stockholm. Som civil – skriver Jens Bisgaard-Frantzen, at han har haft meget stor glæde af den militære ledelsesuddannelse og benytter stadig bevidst eller ubevidst de tre første punkter i 5-punktsbefalingen.

Han er så småt startet på at skrive en militærhistorisk bog om Københavns landbefæstningen ved starten af 1. verdenskrig godt støttet af Militærhistorisk Netværk og Forsvarsakademiet.

Premierløjtnant (R) Hans Stige er nyt medlem i Københavns Kreds. Han skriver, at han tilhører en af de store årgange, som blev født under 2. verdenskrig. Hans forældre boede i Slagelse. Han husker sine forældre med stor glæde. De var en rigtig kernefamilie, og selv om han var enebarn, blev han på ingen måde forkælet, men hans forældres kærlighed var altid en del af hans bagage.

Premierløjtnant (R) Hans Stige

Skoletiden i Slagelse var tryk og god. Da han var 16 år, blev han optaget på Slagelse Gymnasium, hvor han gik i den matematiske/naturvidenskabelige klasse.

Efter studentereksamen i 1962 holdt han en uges ferie, inden han startede som rekrut ved artilleriet i Holbæk. Hans militærtid, som han var meget glad for, strakte sig over to år. Efter udnævnelse til sergent blev Hans Stige optaget på løjtnantsuddannelsen i Ringsted. Da han efter rådighedstjeneste i en række år stoppede ved militæret, havde han

grad af premierløjtnant af reserven. I en årrække var han formand for Reserveofficersklubben i Holbæk.

I 1964 blev Hans Stige optaget på lærerstudiet i Holbæk og efter nogle få som lærer og viceskoleinspektør på Vestsjælland, blev han udnævnt til skoleinspektør på Fredensborg Skole fra 1975 og et par år frem, inden han blev ansat som skoledirektør i Fredensborg Humlebæk Kommune. Skoledirektørjobbet, hvor han koncentrerede sig om at sikre kvalitet i skolevæsenet, var meget spændende.

I februar 1984 søgte han nye udfordringer. Det blev til ansættelse som amtsskoledirektør i Storstrøms Amt, hvor han var medlem af amtets direktion med særligt ansvar for uddannelses- og kulturområdet. Hans Stige har altid fundet jobbet som direktør i Storstrøms Amt interessant. Hvert år kom der nye og spændende opgaver til. Desværre blev amterne lukket i forbindelse med kommunalreformen 2006/07. I forbindelse med kommunalreformen blev han i 2006 konstitueret som amtsdirektør. Det job havde han sideløbende med jobbet som direktør for uddannelse, kultur og arbejdsmarkedsområdet. Efter 1. januar 2007 stoppede han som amtskommunal tjenestemand. I perioden derefter blev han valgt som formand for henholdsvis Maribo Gymnasium og Professionshøjskolen i Region Sjælland. Han er fortsat formand for Maribo Gymnasium. Formandsarbejdet i Professionshøjskolen afsluttede han for godt seks år siden. Hans Stige vil lige nævne, at han også har været formand for rådet for de mellemlange, videregående uddannelser (MVU-rådet) udpeget af undervisningsministeren.

Man dannes i samvær med andre – som er forskellige fra én selv – og bliver til noget i kraft af de broer, man bygger til andres sind. Det er en ægte udfordring, som Hans Stige er overbevist om, at medlemskabet af FOUAT vil være garant for.

Oberstløjtnant Carsten Cederbye er nyt medlem i Københavns Kreds.

Oberstløjtnant Carsten Cederbye (Privatfoto)

Han startede i Forsvaret 16. august 1976 med ønske om at blive officer og mødte derfor ved Sergentskolen i Sønderborg. Han blev sergent ved Sjællandske Livregiment og forrettede tjeneste ved samme regiment fra 1981 efter endt officersskole.

Efter tjeneste som næstkommanderende/underafdeling herunder B-Coy Cypern hold 42 og stabstjeneste ved bataljon samt kursus på Forsvarsakademiet blev han Adjudant (AD) for Chefen for Østre Landsdelskommando (CH/ELK) som på det tidspunkt var general H.T. Havning - en chef som der var respekt om. Det var en interessant koldkrigstid med store stabs- og signaløvelser krydret med bl.a. deltagelse af ACE Mobile Force.

Efterfølgende var Carsten Cederbye underafdelingschef og kom derfra på Operations- og Føringsuddannelse (OFU) samt Stabskursus II. Hans første job herefter blev som Military Assistant (MA) for Chefen for Hærens Materielkommando i Hjørring, og derfra gik turen ind over Materielstaben til 4. kontor i Forsvarsministeriet, som han forlod med udgangen af 1996.

Han har derefter gjort tjeneste som chef for Panserbataljonen ved Gardehusarregimentet og den danske bataljon i Bosnien 1999, inden han igen var en tur forbi Hjørring som chef for Planlægningsafdelingen.

Fra 2001 til 2011 gjorde han tjeneste ved Det Danske Internationale Logistik Center (DANILOG), som har været et af de mest spændende steder, han har været. Her lærte han bl.a., at hvis logistikken virker, får man at vide, at man ikke laver noget, og hvis noget skulle kikse, at andre burde løse opgaven i stedet. Men også at ude i den spidse ende er der kun en ting der tæller – har man varen eller ikke – hvorfor man mangler noget, er uinteressant.

Fra 2011 frem til pension i 2017 har han været chef for Myndighedsafdelingen og dernæst Kampstøtte ved Materiel- og Indkøbstjenesten. 14 dage før pensionering blev han tilbudt et job som projektleder i det nordiske kampuniformsprojekt og arbejder fortsat som projektleder.

Pistolskydning i Københavns Kreds

Når vi tager hul på sæson 2025 i april næste år, vil programmet bestå af de sædvanlige ni obligatoriske skydedage med varieret program og to frokostarrangementer. Herudover vil der blive mulighed for – helt frivilligt – op til 12 dage med ekstratræning.

Den nye normal med skydning på lørdage bliver videreført i 2025. Dels fordi Politiet har fået nye våben, som de partout og – indrømmet – nødvendigvis vil træne rigtig meget med, så de booker praktisk taget al banekapacitet på hverdage, dels fordi vi

indtil videre ikke har kunnet opnå vores civile skytteforenings velsignelse til at skyde på egen hånd på hverdage.

*Store smil efter en veloverstået skydesæson 2024, Hanebjerg Skyttecenter.
(Foto: Brian Kold)*

Københavns Kreds afvikler pistolskydningen på Hanebjerg Skyttecenter, Store Pistolhus (ca. 5 km sydvest for Hillerød) på følgende lørdage: 12. april, 26. april, 10. maj, 24. maj, 14. juni, 16. august, 30. august, 13. september og 27. september. Tidsrummet er alle dage kl. 12:00-15:00 – undtagen den 12. april, hvor der startes kl. 11:00. De specifikke skydedatoer tilgår skytterne direkte, og de ni obligatoriske skydedage fremgår af oversigtskalenderen i MEDDELELSER og af kalenderen på FOUAT's hjemmeside.

Alle kredsmedlemmer er velkomne. Forudgående tilmelding er obligatorisk. Vi har plads til optag af nye skytter. Man behøver ikke være rutineret skytte. Instruktion og vejledning gives efter individuelt behov.

Interesseret? Vil du vide mere ... eller måske deltage? Så tag fat i Københavnskredsens skydeleder, major Jens Bartholdy Norrby, fouat.kbh.skyd@pew-pew.dk.

MIDT- OG VESTSJÆLLANDS KREDS

Formand: Oberstløjtnant Tonni Schumann, Drosselvænget 10, 4060 Kirke Såby

☎ 5186 1820 - ✉ tonni.schumann@gmail.com

Forretningsfører: Premierløjtnant Peter B. Thomsen, Husrækken 1, 4180 Sorø

☎ 2966 6318 - ✉ pbt@sorfam.dk

Kasserer: Premierløjtnant Søren Nør, Falkevej 22, 4261 Dalmore

☎ 2536 3574 - ✉ falk4261@gmail.com Bank: Reg.nr. 9570 Konto nr. 13535450

Kære medlemmer,

Så er der igen lidt nyt fra din Kreds. Siden sidst har der været afholdt et enkelt arrangement, som kort refereres nedenfor.

I forlængelse af Flagdagen havde Hjemmeværnsforeningen for Slagelse og omegn inviteret kredsen til et foredrag med **korporal Kasper Windfeld Jakobsen** med overskriften "Veteran – i tjeneste for Danmark". Foredraget blev afholdt onsdag den 30. oktober på Hjemmeværnsgården i Slagelse.

Kasper har i en periode over 11 år været udsendt fire gange til henholdsvis Estland, Letland og Kosovo. Han fortalte med egen ord om tiden fra han blev indkaldt og var en ung, sprudlende værnepligtig i Holstebro til han sluttede som en hårdfør korporal i et panserinfanterikompagni ved Gardehusarregimentet. Han er i dag medlem af Hjemmeværnet i Hjemmeværnspolitikompagni Slagelse og er i gang med en civil uddannelse.

Kasper var en meget levende og spændende "fortæller". Han lagde til tider ikke fingre imellem, når han berettede om både egen "utilstrækkelighed" og skuffelser og de mange gode og spændende oplevelser og "succeser", der gennem perioden udviklede og modnede ham.

Korporal Kasper Windfeld Jakobsen (foto: Tonni Schumann)

Kasper udtrykte det selv således: "Med fire udsendelser på bagen, et hav af uddannelser og kurser og en masse frivillige timer i Hjemmeværnet, har jeg set mange facetter af systemet, der uddanner soldater – både ansatte og frivillige. Jeg har lagt mange timer i at blive en dygtig soldat både i arbejdstiden og i min fritid".

Nyt om Navne...

Den 7. september 2024 fyldte FOUAT's forretningsfører, **orlogskaptajn Erik Dreyer-Andersen** 70 år. Han har siden 2022 været medlem af Midt- og Vestsjællands Kreds.

Orlogskaptajn Erik Dreyer-Andersen

Erik Dreyer-Andersen startede sin karriere i Søværnet i AUG 1976. Han blev søofficer i 1981. Fra 1981 - 1987 sejlede han på forskellige minelæggere samt gennemgik en videregående officersuddannelse.

Fra 1987 – 1993 igen sejlede tjeneste. Han var bl.a. chef på ministrygerne GRØNSUND og VILSUND samt chef for DIVISION 33 (minerydning). Fra 1993 til 1995 bestred han tjenesten som operationsofficer ved 3.ESKADRE i Frederikshavn.

Erik gennemgik fra oktober 1995 til november 1996 videreuddannelsestrin II for ledere (VUT II) (stabskursus + management og forvaltningsuddannelse) på Forsvarsakademiet. Han blev udnævnt til orlogskaptajn. Han blev d. 23. november 1996 udnævnt til orlogskaptajn og begyndte tjeneste som adjutant for H.M. Dronningen samt sekundær stilling som sagsbehandler i Forsvarskommandoens PLU 2.

Den sekundære tjeneste endte d. 1. november 1998, og blev afløst af sekundær tjeneste ved Søværnets Operative Kommando som Søværnets mineofficer. Tjenesten hos H.M. Dronningen sluttede d. 1. februar 1999.

Fra 1999 til 2001 bestred han som fuldtid tjenesten som Søværnets mineofficer ved Søværnets Operative Kommando og fra d. 1. april til d. 1. oktober 2001 var Erik chef for operationssektionen ved Søværnets Operative Kommando (SOK redningscenter).

Fra oktober 2001 til december 2008 var han sagsbehandler i diverse stillinger i Hjemmeværnskommandoen, Søværnets Materiel Kommando og Forsvarets Materieltjeneste (FMT). Herefter og frem til februar 2011 varetog Erik stillingen som chef for kontrolsektionen i FMT. Fra da af og til sin pension i september 2014 var han sagsbehandler i Kvalitetsledelsessektionen/Kvalitetssektionen i FMT.

Erik Dreyer-Andersen bor i dag i Næstved og er gift med Benedikte, har to børn og fire børnebørn.

Han har siden februar 2017 været forretningsfører i FOUAT's landsledelse. Han bliver afløst i denne funktion i foråret 2025.

Den 21. januar 2025 fylder Midt- og Vestsjællandskredsens forretningsfører, **premierløjtnant Peter B. Thomsen** 70 år. Han har siden den 1. maj 2016 været medlem af kredsen og blev kredsens forretningsfører i 2022. Ved siden af dette hverv er Peter også foreningens webmaster.

Premierløjtnant Peter B. Thomsen

Kredsen ønsker såvel Erik som Peter et STORT og RUNGENDE TILLYKKE med det skarpe hjørne.

HUSK at betale kontingent på kr. 200 kr. for 2025! Opkrævning sendes ud i begyndelsen af det nye år.

Med håbet om en varm og hyggelig vinter
God Jul & Godt Nytår.
Tonni Schumann

FYNS KREDS

Formand: Vakant.

Forretningsfører: Kaptajn Tommy Christensen, Bøgevej 4, 5492 Vissenbjerg ☎ 2122 9844

✉: rato@webspeed.dk. Bank: Reg.nr. 5875 Konto nr. 6887 860 228

Dødsfald

Formanden for Foreningen af Officerer udenfor Aktiv Tjeneste, Fyns Kreds,

kaptajnløjtnant Lars Falkenberg

døde den 12. november 2024 på Hospice Fyn efter længere tids sygdom.

Kaptajnløjtnant Lars Falkenberg.

Det var med stor sorg, at vi fik meddelelsen om, at vores gode kredsformand var afgået ved døden. Kaptajnløjtnant Lars Falkenberg blev 82 år.

Foreningen af Officerer udenfor Aktiv Tjeneste var hans ét og alt. I de 6 år, han var kredsformand, var hans motto: *FOUAT FYN First*. Det har han godt nok ikke selv udtalt, men sådan var det! Lars påtog sig stribevis af opgaver: Løste problemer og konflikter lige på stedet. Fandt gode løsninger på udfordringer. Og gav ikke op før alle var glade og tilfredse. Hans lune og gode humor kunne smelte is. En god formand!

Før hans formandsperiode var kaptajnløjtnanten i 3 år forretningsfører i vores forening, en opgave han også udførte med stor pligtfølelse og kompetence. Lars' medlemskab i FOUAT startede helt tilbage i 2008.

Lars Falkenberg blev som 4-årig spurgt, hvad han ville være, når han blev stor? Brandmand? Nej jeg vil være kaptajn på søen. For han havde altid følt en dragen mod havet! Efter realeksamen tog han et par år til søs og blev efterfølgende shippingmand på land.

Falkenberg blev indkaldt til Forsvaret i 1964 ved det han kaldte "Jyllands knyttede næve" – nemlig Jyske Dragonregiment. Han kom på sergentskole på Grønnegades Kaserne i Næstved. Herefter var han med til at uddanne dragon-rekrutter, og han blev hjemsendt i 1966.

Dengang blev han gift med Grethe, som har været hans kærlige livsledsager. De opbyggede et hyggeligt hjem i Ullerslev.

Hjemmeværnet var også en af hans store passioner. Han startede med uddannelse som kystskipper og var herefter fartøjsfører i 32 år med egen besætning og med grad af kaptajnløjtnant.

Nu går tankerne til Grethe og familien. Æret være Lars' minde. Han vil blive stærkt savnet i vore rækker!

Palle Christiansen

NORDJYSKE KREDS

Formand: Flyverløjtnant Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg

☎ 9812 6328 - ✉: franzstrehle@yahoo.dk

Forretningsfører: Kaptajn Aksel K. Nielsen, Henrik Stampesvej 21, 9310 Vodskov ☎ 4094 4601

✉: acni@stofanet.dk

Kære Julemand - en juleforestilling for voksne.

Lørdag den 7. december fra kl. 13:00 til 14:00 i Glashjørnet, Rendsburggade 2, Aalborg.

En julefortælling - Kære Julemand er en forestilling om fire personer med hver deres skæve og kantede forhold til jul. De fire kendte personer, har samme forhold til småkager, stemningen, larm og forventninger, men vover nu at dele deres historie med det rolige juletræ.

Diana Haugland

Marianne Heuer

Søren Ohlsen

Jens Erik Heckman.

Mindehøjtidelighed for afslutningen af 1. Verdenskrig - mandag den 11. november

Vi var til en særlig mindehøjtidelighed for frihedskæmperen *sergent Jørgen Chr. Jensen*, der blev født i Løgstør den 15. januar 1891 og emigrerede til Australien i 1909. Her blev han australsk statsborger i 1914 og meldte sig som frivillig til den australske hær. Han gjorde tjeneste under 1. Verdenskrig fra 1915 til 1918 og blev af Kong Georg V dekoreret med Victoriakorset. Sergent Jensen udmærkede sig ved en bemærkelsesværdig indsats, hvor han sammen med fem kammerater angreb en fjendtlig barrikade. Med en håndgranat i hver hånd tvang han fjendtlige soldater til overgivelse og stoppede derefter en fejlagtig beskydning fra egne linjer ved modigt at svinge med sin hjelm fra barrikaden.

Han døde 32 år gammel og fik en heltebegravelse i Australien.

Foto: Lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn.

Kommunalbestyrelsesmedlem Benny Hansen lagde en krans fra Vesthimmerlands Kommune, *Policy- og Research Officer ved den Australske Ambassade i Danmark Pierre Bougeois* lagde krans på vegne af Australien, og *formand Knud A. Henriksen* og *Jan Klyver Nielsen* lagde krans fra familien. Løgstør Marineforening var fanevagt.

Efter ceremonien gav Løgstør Marineforening frokost i deres lokaler

Sct. Mariæ Skoles Bigband koncert

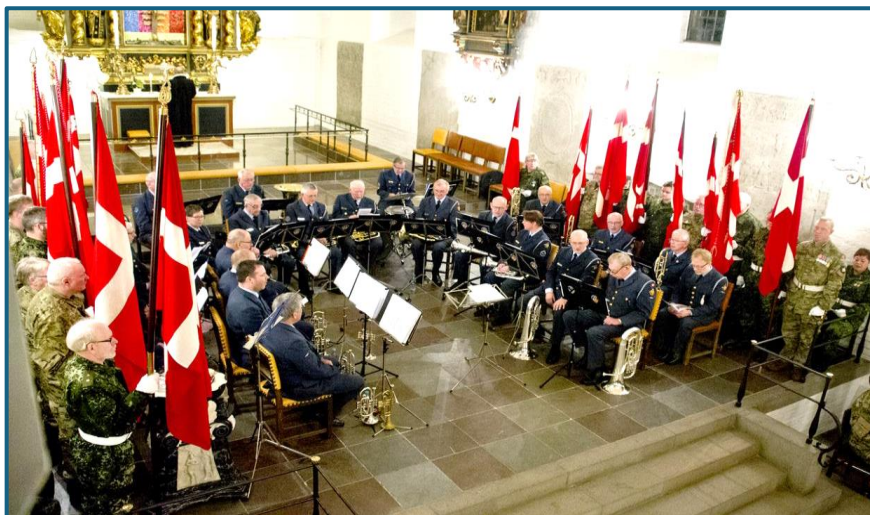
Gert Nørgaard og dirigent Nikolai Andersen og Bigbandet.

Tirsdag den 7. januar kl. 19:30 giver Sct. Mariæ Skoles Bigband koncert i Vejgård Kirke, Vejgaard Kirkevej 11, Aalborg.

Det dygtige Bigband afholder årligt mellem 15 og 20 koncerter i både ind- og udland. Bandet blev startet i 1997 af lærer *Gert Nørgaard*. Ham kender vi; han var dirigent i Flyvestation Aalborg Brass Band fra 2002.

Militær Nytårsgudstjeneste 2025

Flyvestation Aalborgs Brass Band

Hjemmeværnet byder velkommen til Nytårskoncert torsdag den 9. januar 2025. Det er bedre at sidde på kroen og tænke på kirken end at sidde i kirken og tænke på kroen, så vi mødes som vanligt på Duus Vinstue kl. 18:30. Gudstjenesten starter kl. 19:30.

Det er som sædvanligt Flyvestation Aalborg Brass Band, der spiller. Herefter er Hjemmeværnet vært ved kaffe og kage i krypten.

Franz Strehle

EPILOG

Om ideologier

”Ideologier går altid ud fra, at én idé er tilstrækkelig til at forklare alt i udviklingen fra præmissen, og at ingen erfaring kan give en ny lære, fordi alt er omfattet i denne sammenhængende proces af logisk deduktion.

Faren ved at udskifte den filosofiske tæknings nødvendige usikkerhed med den totale forklaring i en ideologi og dens verdensanskuelse er ikke engang så meget risikoen for at falde for et som regel vulgært og altid ukritisk postulat, som det er faren ved at udskifte den frihed, der ligger i menneskets evne til at tænke, med logikkens spændetrøje, hvormed mennesket kan tvinge sig selv næsten lige så voldsomt, som var det tvunget af en ydre kraft.”

*Hannah Arendt (1906-1975)
Tysk-jødisk filosof*

NYTTIGE LINKS

Forsvarsministeriet: <https://www.fmn.dk/da/>

Forsvarskommandoen: <https://www.forsvaret.dk/da/organisation/forsvarskommandoen/>

Magasinet Honnør: <https://www.forsvaret.dk/da/publikationer/honnoer/>

Folk og Sikkerhed: <https://folkogsikkerhed.dk/>

Dansk Institut for Internationale Studier: <https://www.diis.dk/>

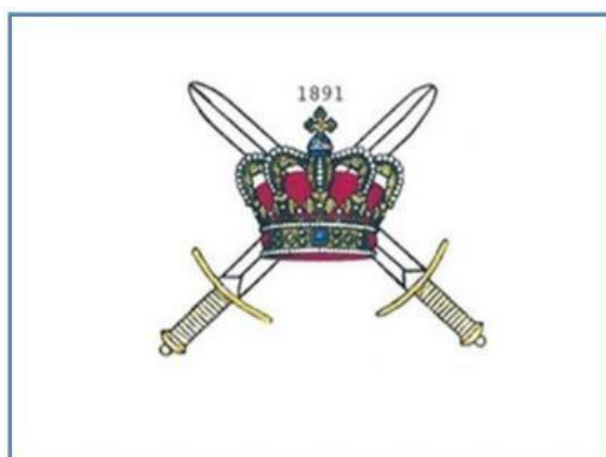
OLFI - nyhedsmedie, som dækker dansk forsvars- og sikkerhedspolitik: <https://olfi.dk/>

Indlevering af artikler til og udsendelse af MEDDELELSER

	DEADLINE	UDSENDELSE
MEDDELELSER Nr. 260 (Marts-april 2025)	01 FEB 2025	15 FEB 2025
MEDDELELSER Nr. 261 (Maj-juni 2025)	01 APR 2025	15 APR 2025
MEDDELELSER Nr. 262 (Juli-august 2025)	01 JUN 2025	15 JUN 2025
MEDDELELSER Nr. 263 (September-oktober 2025)	01 AUG 2025	15 AUG 2025

OVERBLIK – FOUAT'S KALENDER

Hvad	Hvem	Hvor	Hvornår
Juleforestilling	Nordjyske Kreds	Glashjørnet, Aalborg	07 JAN 2025 – 13:00
Nytårgudstjeneste	Nordjyske Kreds	Budolfi Kirke	09 JAN 2025 – 19:30
Foredrag	Københavns Kreds	Kastellet	09 JAN 2025 – 19:00
Foredrag	Københavns Kreds	Kastellet	23 JAN 2025 – 19:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	12 APR 2025 – 11:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	26 APR 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	10 MAJ 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	24 MAJ 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	14 JUN 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	16 AUG 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	30 AUG 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	13 SEP 2025 – 12:00
Pistolskydning	Københavns Kreds	Hanebjerg Skyttecenter	27 SEP 2025 – 12:00

Redaktionen afsluttet den 11. december 2024